

AUTORITEIT
PERSOONSGEGEVENS

Autoriteit Persoonsgegevens
Postbus 93374, 2509 AJ Den Haag
Bezuidenhoutseweg 30, 2594 AV Den Haag
T 070 8888 500 - F 070 8888 501
autoriteitpersoonsgegevens.nl

De Minister van Financiën
Postbus 20201
2500 EE Den Haag

Datum
10 mei 2022

Ons kenmerk
z2022-01872

Uw brief van
23 maart 2022

Contactpersoon
Persoonsgegevens
070 8888 500

Uw kenmerk
2022-0000056458

Onderwerp

Advies over het concept voor de Wet toekomst accountancysector

Geachte mevrouw Kaag,

Bij brief van 23 maart 2022 is de Autoriteit Persoonsgegevens (AP) op grond van het bepaalde in artikel 36, vierde lid, van de Algemene verordening gegevensbescherming, geraadpleegd over het concept voor de wijziging van enkele wetten op het terrein van de accountancy in verband met maatregelen om de kwaliteit van de wettelijke controle duurzaam te verbeteren (Wet toekomst accountancysector) (hierna: het concept). Bij deze brief is ook een gewijzigd conceptartikel 45a van de Wet op het accountantsberoep voorgelegd.

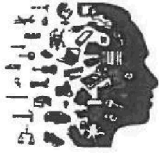
Het rapporteren over en vervolgens openbaar maken van prestaties op naam van de accountant is een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken accountant en kan grote impact hebben. De noodzaak daartoe is niet aangetoond. De AP heeft op dit punt bezwaar tegen het concept en adviseert de procedure niet voort te zetten, tenzij het bezwaar is weggenomen.

Strekking van het concept

In de afgelopen jaren is in verschillende rapporten naar voren gebracht dat de kwaliteit van de accountancysector onder druk staat.¹ De Commissie toekomst accountancysector (Cta) heeft daarop een onderzoek ingesteld naar mogelijke nieuwe maatregelen die de kwaliteit van de wettelijke controle duurzaam zouden kunnen verhogen.² Het concept geeft uitvoering aan een aantal aanbevelingen van de

¹ Memorie van toelichting, p. 1.

² Memorie van toelichting, p. 2.

Datum
10 mei 2022

Ons kenmerk
z2022-01872

Cta, onder meer om te verplichten dat bepaalde accountantsorganisaties³ periodiek rapporteren aan de beroepsorganisatie over hun prestaties op basis van kwaliteitsindicatoren^{4,5}. Deze rapportage vindt plaats op naam van de betreffende accountant. De beroepsorganisatie maakt de gerapporteerde informatie openbaar.⁶

Advies

Noodzaak

Het rapporteren over en vervolgens openbaar maken van prestaties op naam van de accountant levert een inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken accountant op. De publicatie van een slechte score kan grote impact hebben op de reputatie en de loopbaan van de accountant. De beoogde kwaliteitsverbetering in de accountancysector kan deze inbreuk slechts rechtvaardigen als de noodzaak van deze inbreuk, waaronder de proportionaliteit en subsidiariteit, deugdelijk in de toelichting is aangetoond. Daarbij dient eveneens een belangenafweging te zijn gemaakt. Een en ander is thans niet aangetoond.

Volgens de toelichting wordt met de openbaarmaking van de gerapporteerde informatie voor een ieder beter inzichtelijk hoe accountantsorganisaties presteren op de kwaliteitsindicatoren.⁷ Ook kan de openbaar gemaakte informatie volgens de toelichting als nuttige, ondersteunende informatie door de Autoriteit Financiële Markten (AFM) in haar toezicht worden gebruikt.⁸

Hieruit blijkt geenszins de noodzaak van het openbaar maken van persoonsgegevens van accountants. Integendeel, voor het 'beter inzichtelijk maken hoe accountantsorganisaties presteren' volstaat publicatie op organisatieniveau. Voor zover de AFM informatie over prestaties op persoonsniveau nodig heeft voor het uitvoeren van haar toezichtstaken, volstaat het verstrekken van deze informatie aan de AFM.

Ook blijkt uit de toelichting niet dat er een afweging heeft plaatsgevonden tussen het belang van openbaarmaking en het belang van de accountant. Hierbij moet worden meegewogen dat openbaarmaking van een slechte score een grote negatieve impact kan hebben op de accountant. Deze forse inbreuk op de persoonlijke levenssfeer van de betrokken accountant leidt ertoe dat het belang van een algemene openbaarmakingsverplichting zoals wordt voorgesteld, zelden prevaleert.

Ten overvloede wijst de AP erop dat er daarnaast nog eens waarborgen ontbreken die ervoor kunnen zorgen dat de inbreuk op de gegevensbescherming van de accountant niet verder gaat dan noodzakelijk. Bijvoorbeeld door de accountant de mogelijkheid te bieden om zijn score aan te vechten voordat die wordt

³ De verplichting tot rapportage op basis van kwaliteitsindicatoren geldt voor accountantsorganisaties die beschikken over een vergunning als bedoeld in artikel 6, eerste of tweede lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties en voor auditkantoren die krachtens artikel 12e, tweede lid, van de Wet toezicht accountantsorganisaties zijn ingeschreven.

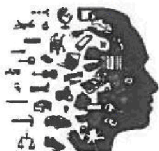
⁴ De kwaliteitsindicatoren worden bij ministeriële regeling vastgesteld.

⁵ Memorie van toelichting, p. 3.

⁶ Het voorgestelde (gewijzigde) artikel 45a van de Wet op het accountantsberoep.

⁷ Algemeen deel van de gewijzigde memorie van toelichting.

⁸ Artikelsgewijze toelichting van de gewijzigde memorie van toelichting.

Datum
10 mei 2022

Ons kenmerk
z2022-01872

gepubliceerd. Ook kan gedacht worden aan het achterwege laten van publicatie in geval van bijzondere omstandigheden. Een ander voorbeeld is openbaarmaking op basis van een 'hit / no hit systeem'.

De AP adviseert om de noodzaak van het rapporteren over en vervolgens openbaar maken van prestaties op naam van de accountant in de toelichting aan te tonen en het concept te voorzien van de nodige waarborgen in dit kader, dan wel van deze gegevensverwerkingen af te zien.

Bewaartermijnen

Het concept bevat geen bewaartermijnen voor de verwerking van persoonsgegevens door de beroepsorganisatie over de prestaties en voor de openbaargemaakte gegevens.

Volgens het beginsel van opslagbeperking mogen persoonsgegevens niet langer worden bewaard dan voor de doeleinden waarvoor de persoonsgegevens worden verwerkt noodzakelijk is.⁹ Een algemene normstelling zoals deze brengt mee dat er moet worden geconcretiseerd voor specifieke gegevensverwerkingen. De AP acht het uit oogpunt van transparantie en rechtszekerheid in beginsel wenselijk dat de wetgever de bewaartermijn bepaalt indien het maken van afwegingen in individuele gevallen niet aangewezen is en een logische bewaartermijn ook niet onmiskenbaar uit de context voortvloeit. In de toelichting kan de lengte van de bewaartermijn worden onderbouwd, dan wel kan worden gemotiveerd waarom de bewaartermijn niet op voorhand kan worden geconcretiseerd.

De AP adviseert om de bewaartermijnen voor de verwerking van persoonsgegevens door de beroepsorganisatie over de prestaties en voor de openbaargemaakte gegevens (eventueel in de vorm van een maximum) in het concept vast te leggen en te onderbouwen in de toelichting, dan wel aan te geven waarom precisering niet mogelijk of wenselijk is.

Openbaarmaking van het advies

De AP is voornemens dit advies openbaar te maken op de website www.autoriteitpersoonsgegevens.nl zodra de tekst van het (gewijzigde) concept openbaar is. De AP verneemt graag het moment waarop openbaarmaking wordt verwacht, zodra dit bekend is.

Hoogachtend,
Autoriteit Persoonsgegevens,

Persoonsgegevens

⁹ Artikel 5, eerste lid, onder e, van de Algemene verordening gegevensbescherming.